Múnter

Muntanyola

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Múnter
Emplaçament	Entorn Església St. Esteve de Múnter. Mas les Eres Trencant a N-141C. 08505. Muntanyola.

Coordenades:

Latitud:	41.88044
Longitud:	2.21342
UTM Est (X):	434735
UTM Nord (Y):	4636801

Classificació

Número de fitxa	08129-30
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Prehistòric Neolític
Segle	IV mil.
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Materials dipositats al Museu Episcopal de Vic.
Protecció	Inexistent
Número inventari	CCAA 2625
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Vic. Pl. de la Catedral n.1. 08500. Vic.
Autoria de la fitxa	Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa:	dj., 12/10/2006 - 02:00

Descripció

Aquest jaciment, descobert i prospeccionat per Mn. Pladelasala, es localitza en un pla format per sediments quaternaris, que cobreixen el sòcol rocós de margues. Aquest pla, de dimensions mitjanes, té el seu accés pel costat sud, a partir de la masia de les Eres. Aquí, l'erosió ha posat al descobert un tall de sediments de forta potència (1,5-2m d'alçada), en el qual es recullen fragments de ceràmica, sense observar-se clarament cap estrat arqueològic o restes d'estructures. En el pla pròpiament dit, lloc d'on provenen la major part de les troballes, segons Mn. Pladelasala, no s'observa l'aflorament de cap tipus d'element arquitectònic, a excepció de varies lloses, una d'elles clavada verticalment, però sense constituir cap estructura clara. Aquest pla està limitat al costat est pel llit d'una riera, posant al descobert les margues tan característiques de la Plana de Vic. Pels costats nord i oest, els camps de cultiu i un espès bosc respectivament, limiten la que sembla ésser l'àrea del jaciment. El material arqueològic recollit es pot dividir en dos grups de clara diferència cronològica/cultural: un lot de ceràmiques, totes elles a mà, del que destacarien 4 fragments d'un vas campaniforme, amb carena alta, vora oberta i fons rodó, decorat per bandes de reticulat. Varis fragments més de vasos i bols campaniformes amb decoració incisa. Diversos fragments de vasos decorats amb cordons impresos, sobreposats o llisos. Es recolliren també una rascadora i una lamina de sílex blanc. Un segon conjunt constituït per ceràmiques tornejades de pastes roges o taronges i grises. S'hi distingeix un fragment de vora sigil·lata i una nansa d'àmfora iberorromana. L'estudi més detallat precisa que els materials provenen de la parròquia de Múnter, no gaire lluny de la masia de les Eres i estudiats i publicats per Miquel Molist i Dolors Buxó, que actualment es troben al Museu Episcopal de Vic. Els fragments foren recollits en superfície, en un petit pla envoltat dels clàssics turons de margues que trobem en el paisatge de la Plana. En aquest pla no s'observa cap indici d'estructura; desconeixem, doncs, si es tracta d'una zona d'hàbitat o bé pot correspondre a possibles enterraments. Es parla d'estació de Múnter, com a nom genèric per denominar aquest jaciment, que esperem que futures investigacions precisaran amb major claredat.

Observacions:

Context: en la part baixa de la vessant sud-est del Serrat del Vilà, gairebé en el seu contacte amb la Plana. Es situa a proximitat de la masia de les Eres, essent actualment terreny erm envoltat de bosc i camp de cultiu. Les dades sobre el material recollit és la següent: - 4 fragments d'una bol de ceràmica campaniforme, amb carena alta, vora lleugerament inclinada a l'exterior. El fons seria rodó. Decoració incisa. A la part alta del vas (per sobre la carena), dues bandes paral·leles horitzontals, decorades amb motiu reticulat. A la part inferior, dues bandes obliqües paral·leles amb el mateix motiu reticulat. Superfície: d'un color negrós, acabat polit a les dues cares. Pasta de color marró fosc, desgreixant abundant de tamany mig i format bàsicament per quars i feldspats. Gruix (paret): 7mm- diàmetre: 135 mm. Núm. D'inventari: Mu. 1. Conservat al M.E.V. Figura 1. - 1 fragment de vora de bol campaniforme. Decoració incisa, formada per bandes horitzontals reomplertes de petites incisions en sentit vertical que s'intercalen amb línies horitzontals incises simples. Superfície: color rogenc, acabat allisat fi a l'interior i a l'exterior més groller. Pasta compacta, amb poc desgreixant de petit tamany formada bàsicament per mica, quars i calcites. Gruix (paret): 5 mm Núm. D'inventari: Mu. 2. Conservat al M.E.V. Figura 2. - 1 fragment de vas campaniforme de forma indeterminable. Decoració incisa, formada per una banda reomplerta de petites incisions envoltada per línies simples, acabant amb una sèrie de triangles reomplerts de línies obliqües incises. Superfície: color marró clar, l'acabat no es pot apreciar pel seu mal estat de conservació. Pasta compacta, amb poc desgreixant i de tamany petit, color gris. Núm d'inventari: Mu. 3. Conservat al M.E.V. Figura 3. -1 fragment de vas campaniforme de forma indeterminable. Decoració incisa, formada per tres línies horitzontals incises, amb petites incisions verticals en les línies alternes. Superfície: color gris fosc amb acabat polit. Pasta de color marró fosc, amb desgreixant de gran tamany i format majorment per calcites. Gruix (paret): 8 mm. Núm. D'inventari: Mu. 7. Conservat al M.E.V.- figura 4. -1 fragment de vas campaniforme de

forma indeterminable. Decoració incisa, formada per línies obliqües paral·leles, coronades per una línia de simples punts. Superfície: color gris fosc, amb acabat polit. Pasta, de la mateixa tonalitat, compacta, amb poc desgreixant i de petit tamany. Núm. D'inventari: Mu. 8 Conservat al M.E.V. Figura 5. En la mateixa estació foren recollits diferents fragments de ceràmica, normalment de reduïdes dimensions i en molt mal estat de conservació, degut a l'erosió. Els podem dividir en dos grans grups: ceràmica a mà i la fabricada amb ajut del torn. En el primer grup, el més nombrós, cal destacar fragments d'un gran vas, amb la superfície exterior ornada per cordons per pessic- amb impressions de motiu digital-unglar. Un fragment de vas, amb vora inclinada a l'exterior i llavi arrodonit, en el qual presenta impressions digitals-unglars de petites dimensions. Un altre fragment de la part superior d'un vas amb lleugera carena i vora lleugerament inclinada a l'exterior. Una rascadora de sílex gris i una fulla de sílex blanc amb retoc abrupte invers s'hi poden incloure pel seu caràcter arcaic. En el grup de ceràmica a torn, en nombre molt més reduït, destacaríem la presència d'un fragment de nansa d'àmfora ibèrico-romana, així com un fragment de vora de plat de terra sigil·lata.

Història

El terme municipal de Muntanyola presenta ocupació humana des de temps prehistòrics. En el decurs del segle XIX i inici del XX, molts erudits i estudiosos centraren el seu camp d'estudi a la història local. Aquest és el cas de les prospeccions i excavacions fetes principalment per Jaume Pladelasala i Eduard Junyent, tots dos mossens del Bisbat de Vic. Aquests portaren a terme una excavació i prospecció realitzada al 1960, per Mn. J. Pladelasala. I al 1964, una nova prospecció de Mn. J. Pladelasala i Mn. E. Junyent. A grans trets, el terme de Muntanyola, de 40,42 Km2, es troba estès al sector de ponent de la Plana de Vic, al límit entre el Moianès i les primeres serralades del Lluçanès. És un municipi de muntanya. Limita al nord amb el terme de Santa Eulàlia de Riuprimer i amb Vic. A l'est termeneja amb Malla, al sud-est amb Tona, al sud amb Collsuspina i Moià i a l'oest amb els termes de l'Estany i Santa Maria d'Oló. El municipi de Muntanyola havia comprès els antics termes de Múnter, Malla, Sentfores, Santa Eulàlia de Riuprimer i Gurb; conserva com a reminiscència d'aquestes antigues municipalitats un enclavament a les terres de la Plana, el mas de les Comes, situat dins el terme de Santa Eulàlia de Riuprimer, i dos enclavaments en terres del Lluçanès entre els termes d'Oristà i Sant Bartomeu del Grau, anomenat de Caraüll i un altre anomenat de la Muntada, entre Santa Maria d'Oló, Santa Eulàlia de Riuprimer, Oristà i Sant Bartomeu del Grau. Aquest ampli territori ha gaudit de la ocupació humana en diverses èpoques i moments històrics concrets.

Bibliografia

CRUELLS, W. (1990). Jaciment de Múnter. Inventari Patrimoni Arqueològic. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Inèdit. MOLIST, M. (1984). Jaciment de Múnter. Inventari Patrimoni Arqueològic. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Inèdit. MOLIST, M.; BUXÓ, D. (1981). Noves troballes de vas campaniforme a la comarca d'Osona. Ausa, vol. IX. Vic: 241-248.

